

FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 33603
Nom: Història de l'escola
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1304 - Grau Mestre/a Educació Infantil	Facultat de Formació del Professorat	2	Segon quadrimestre Primer quadrimestre,
1305 - Grau Mestre/a Educació Primària	Facultat de Formació del Professorat	2	Segon quadrimestre
1324 - Grau en Mestre en Educació Infantil (Ontinyent)	Facultat de Formació del Professorat	2	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1304 - Grau Mestre/a Educació Infantil	Procesos y contextos educativos	BÀSICA
1305 - Grau Mestre/a Educació Primària	Procesos y contextos educativos	BÀSICA
1324 - Grau en Mestre en Educació Infantil (Ontinyent)	PROCESOS Y CONTEXTOS EDUCATIVOS	BÀSICA

COORDINACIÓ

LOPEZ MARTIN RAMON

RESUM

Història de l'Escola és una assignatura de formació bàsica dels graus de Mestre en Educació Primària i Infantil amb una càrrega lectiva de 6 crèdits.

Aquesta assignatura, des d'una anàlisi en la Història contemporània tracta de fer comprendre la genealogia dels processos de construcció social i política de l'escola bàsica, amb la finalitat d'ajudar a aconseguir, fonamentalment, l'objectiu de conèixer l'evolució històrica del sistema educatiu en el nostre país i els condicionants polítics i legislatius de l'activitat educativa; al mateix temps que integra una altra perspectiva històrica centrada a analitzar la pràctica docent i les condicions institucionals que l'han anat configurant fins al present.

En aqueix sentit, i responent a la creació de les competències que els estudiants han d'adquirir, la matèria aportarà una adequada comprensió -contextualitzada, interpretativa i reflexiva- sobre alguns aspectes com:

- les maneres en què la funció docent ha anat perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials.
- les formes en les quals s'ha anat conceptualitzant i assumint a dimensió educadora de la funció docent.
 - els models a través dels quals s'ha anat postulant i produint la relació crítica i autònoma dels professionals de l'ensenyament respecte de els sabers, els valors i les institucions socials.
- els discursos i realitzacions amb els quals el sistema escolar ha afrontat la tasca de fomentar l'educació democràtica per a una ciutadania activa.
- l'educació democràtica per a una ciutadania activa.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

"No s'han especificat requisits previs".

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergeneracionals, multiculturals i interculturals; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.

Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergènere; multiculturalitat i interculturalitat; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.

Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics,

pedagògics i socials al llarg de la vida.

Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.

Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.

Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.

Conèixer els fonaments de l'educació infantil i primària.

Conèixer els fonaments de l'educació infantil i primària.

Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.

Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.

Conèixer i aplicar experiències innovadores en educació infantil i primària.

Conèixer i aplicar experiències innovadores en educació infantil i primària.

Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.

Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.

Conèixer l'evolució històrica del sistema educatiu al nostre país i els condicionants polítics i legislatius de l'activitat educativa.

Conèixer l'evolució històrica del sistema educatiu al nostre país i els condicionants polítics i legislatius de l'activitat educativa.

Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.

Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.

Expressar-se oralment i per escrit correctament i adequadament en les llengües oficials de la comunitat autònoma.

Expressar-se oralment i per escrit de forma correcta i adequada en les llengües oficials de la comunitat autònoma.

Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.

Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.

Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.

Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.

Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.

Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.

Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.

Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.

Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.

Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció

Tema 1. Definició, àmbits i fonts per a una història de la cultura escolar

2. La sistematització i modernització del sistema educatiu i la concepció pedagògica

Tema 2. De l'escola tradicional a l'Escola Nova

Tema 3. De la Il·lustració i la Revolució francesa als sistemes públics d'ensenyament

3. Institucionalització de l'escola i procés d'escolarització a Espanya

Tema 4. La institucionalització de l'escola: contextos socials i orientacions polítiques

Tema 5. Procès d'escolarització a Espanya: discurs legal i pràctiques educatives:

- discurs científic,
- política i legislació escolar
- pràctiques escolars

4. La professionalització del magisteri.

Tema 6: La professionalització del magisteri : discursos i realitzacions

5. Processos de modernització i innovació educativa. El compromís social de la renovació pedagògica a Espanya del segle XX.

Tema 7: Modernització i innovació educativa: El compromís social de la renovació pedagògica a Espanya del segle XX.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	90,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

CLASSES TEÒRIQUES

Exposició de continguts per part del professorat per a justificar, emmarcar i aclarir els diferents continguts temàtics.

CLASSES PRÀCTIQUES

Lectura, anàlisi i valoració crítica de fons. Comentaris de textos individuals i grupals de textos històrico-pedagògics.

SEMINARIS I TALLERS

Recerca de fonts documentals i d'estudis referits a la història de l'escola. Iniciació a les principals estratègies i tècniques d'investigació històrico-pedagògics principalment a les fonts orals.

ESTUDI I TREBALL EN GRUP

Disseny, elaboració i presentació escrita i oral de treballs en grup. Cal consensuar prèviament els treballs amb el professorat.

TUTORIES

Revisió i orientació obligatòria del treball individual i en grup.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

Complementació amb tasques optatives d'aprofundiment, proposades pel propi alumnat.

'aprofundiment, proposades pel propi alumnat.

AVALUACIÓ

Avaluació contínua:

Control de lectures específiques sobre la matèria (articles de revista o capítols de llibres) a través de petits qüestionaris. Podrà realitzar-se de forma contínua, abans o després de cada nucli temàtic.

Avaluació dels treballs personals o en grups reduïts sobre temes indicats pel professor, valorant, especialment: les habilitats de recerca bibliogràfica i informació; l'organització temporal del treball realitzat; l'organització d'idees i arguments expressats; la redacció i exposició adequades; criteris científics (índex, presentació, cites, conclusió, annexos, etc.). Podrà fer-se de forma oral o escrita, individual o col·lectiva.

Avaluació de l'estudi de documents originals i novel·la històrica.

Activitats sobre la Memòria Històrica (records/oblit, història)

Activitats comunes (conferències, seminaris...).

Els àmbits d'avaluació seran els següents:

Desenvolupament d'una prova escrita

Comentaris de text

Lectura, síntesi i anàlisi crítica d'estudis monogràfics.

Participació activa en la dinàmica de classe

Introducció a la investigació històric educativa.

Avaluació final:

Prova escrita/oral dels temes del programa.

Es valorarà, de forma especial, l'adequada adquisició i comprensió dels coneixements.

Autoavaluació: Valoració, per part de l'estudiant, del procés i resultats de l'aprenentatge.

Avaluació final: entre 60-70%

Avaluació continua : entre 40-30%

Per aprovar l'assignatura les dos modalitats (avaluació final i continua) deberan ser superades

El plagi o ús indegut de ferramentes d'intel·ligència artificial podra ser sanionat d'acord amb l'art 15 del Reglament de Educació i qualificació de la UV del Reglament de Educació i qualificació de la UV

BIBLIOGRAFIA

- LÓPEZ MARTÍN, R. y MAYORDOMO PÉREZ, A. (Coords.) (2023), La Escuela y el Magisterio. Lecturas históricas, Valencia: Tirant Lo Blanch.
- LÓPEZ MARTÍN, R. (2001), La escuela por dentro. Perspectivas de la cultura escolar en la España del siglo XX. València: Universitat de València, Servicio de Publicaciones.
- MAYORDOMO PEREZ, A. Y AGULLO DIAZ, M^a. C. (2004), La renovació pedagògica al País Valencià, València: Universitat de València.
- MAYORDOMO, A.; AGULLÓ DÍAZ, M^a. C. y PÉREZ, A. (Coords.) (2014), Mestres d'escola, Gandia-València: CEIC Alfons el Vell-Universitat de València.
- AGULLÓ DÍAZ, M^a. C. y JUAN AGULLÓ, B. (2020), Mestres de mestres. 150 anys de formació de mestres valencianes. PUV.
- AGULLÓ DÍAZ, M^a. C. y PAYÀ RICO, A. (2025), La transición en la escuela. Una escuela en transición (1970-1990), Barcelona: Octaedro.
- BALLARIN, P. (2001), La educación de la mujer en la España contemporánea. Siglos XIX y XX. Madrid: Síntesis.

- DELGADO, B. (1992-1994), Hª de la Educación en España y América. Tomos II (La educación en la España Moderna. Siglos XVI-XVIII) y III (La Educación en la España Contemporánea 1789-1925), Madrid: S.M.
- DEL POZO, Mª M. Et alt. (2004), Teoría e instituciones contemporáneas de educación, Madrid: Biblioteca Nueva.
- ESCOLANO, A. (2002), La educación en la España contemporánea. Políticas educativas, escolarización y culturas pedagógicas, Madrid: Biblioteca Nueva.
- ESCOLANO BENITO, A. (dir.) (2006), Historia ilustrada de la escuela en España. Dos siglos de perspectiva histórica, Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez.
- ESTEBAN, L., y LÓPEZ, R. (1994), Hª de la Enseñanza y de la Escuela, Valencia: Tirant lo Blanch.
- MAYORDOMO, A., AGULLÓ, Mª. C. i GARCÍA, G. (2011), El patrimoni historiceducatiu valencià V Jornades d'Història de l'educació valenciana. Gandia-València: CEIC Alfons el Vell-Universitat de València.
- PUELLES, M. (2009), Modernidad, republicanismo y democracia: Una historia de la educación en España (1898-2008), Valencia: Tirant lo Blanc.

- RAMOS, Alfred (2022), L'escola moderna: el moviment Freinet valencià 1962-1977, Castelló, Universitat Jaume I.
- RUIZ BERRIO, J. (Dir.) (1996), La educación en España. Textos y documentos. Madrid: Actas.
- TIANA, A.; OSSENBACH, G. y SANZ, F (Coords.) (2002), Historia de la Educación, Madrid: UNED.
- VIÑAO, A. (2004), Escuela para todos. Educación y modernidad en la España del siglo XX, Madrid: Marcial Pons, UNED.